

Warszawa, 21 listopada 2024 r.
GPW/152/2024

Pan Dariusz Wieczorek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Dotyczy: projektu Rozporządzenia Ministra Nauki z dnia 31 października 2024 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji naukowych

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracamy się z prośbą o wpisanie Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej (FSNT-NOT) oraz Akademii Inżynierskiej w Polsce (AIP) na listę organizacji konsultujących zmiany przepisów prawa przygotowywanych przez Ministerstwo Nauki. Z przykrością stwierdzamy, że środowisko inżynierskie ponownie zostało pominięte w komunikacji dot. zmiany rozporządzenia w sprawie sporządzania wykazów monografii naukowych oraz czasopism naukowych (...), do którego wcześniej zgłaszaliśmy liczne uwagi.

Po zapoznaniu się z projektem z dnia 31 października 2024 r. zamieszczonym na stronach rządowych z satysfakcją stwierdzamy, że część zgłaszanych przez nasze środowisko postulatów zostało w nim ujęte. Cieszy nas, że rozszerzony został wykaz międzynarodowych baz czasopism naukowych, dzięki czemu krajowe periodyki, w tym naukowo-techniczne, nie będą wykluczone z obiegu informacji naukowej, a dwukierunkowy transfer wiedzy z nauki do przemysłu będzie zachowany.

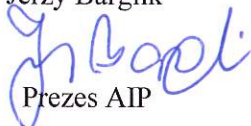
Niemniej jednak użycie w § 6. 2. zwrotu "może obejmować" a nie "obejmuje" pozostawia dużą uznaniowość zespołu w kwalifikacji czasopism. Zgodnie z § 13. 1. rozporządzenia Zespół dokonuje wstępnej selekcji czasopism naukowych, o których mowa w § 6 ust. 2, i sporządza listę tych czasopism posiadających międzynarodową renomę, wywierających szczególny wpływ na rozwój danej dyscypliny naukowej oraz spełniających etyczne i naukowe standardy, proponowanych do ujęcia w wykazie czasopism". Są to kryteria nieprecyzyjne, które dają możliwość ręcznego sterowania wykazem. W projektowanym rozporządzeniu nie ma przewidzianego żadnego trybu odwoławczego, ani możliwości zapoznania się z dokumentacją dot. między innymi oceny eksperckiej.

Konsultacje zmian przepisów ze wszystkimi środowiskami oraz ich doprecyzowanie na etapie projektowania rozporządzenia przyniesie korzyści wszystkim stronom, a szczególnie polskiej nauce i gospodarce. Jako Prezesi Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Akademii Inżynierskiej w Polsce reprezentujących wielusettyśieczną rzeszę polskich inżynierów, proszę o zapoznane się ze szczegółowymi uwagami do projektu rozporządzenia z dn. 31.10.2024 zawartego w załączniku 1 oraz o wpisanie FSNT NOT (email: sekretariat@not.org.pl) i AIP (email: aip@akademiiainzynierska.pl) na listę podmiotów do konsultacji zmiany przepisów prawa procedowanych przez Ministerstwo Nauki.

Z poważaniem

Załącznik 1

Jerzy Barglik

Prezes AIP

Ewa Mańkiewicz-Cudny

Prezes FSNT-NOT

Załącznik 1

Uwagi szczegółowe do projektu z dnia Rozporządzenia Ministra Nauki z dnia 31 października 2024 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji naukowych

a)

§ 6. 2. Wykaz czasopism obejmuje także czasopisma naukowe ujęte w następujących międzynarodowych bazach:

- 1) European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+);
- 2) Directory of Open Access Journals (DOAJ);
- 3) EBSCO: Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Humanities Source Ultimate, Applied Science & Technology Source Ultimate, Sociology Source Ultimate;
- 4) Index Copernicus International: Journal Master List (ICI JML).

Uzasadnienie: Czasopisma musiały spełnić określone wymogi, żeby się znaleźć w tych bazach. Wskazanie baz referencyjnych w rozporządzeniu, a potem subiektywny wybór czasopism z nich, które znajdują się w wykazie Ministerstwa Nauki jest działaniem nietycznym.

b)

Usunięcie § 13. 1, § 13. 2, § 13. 4. Pozostawienie tylko § 13. 3, który powinien mieć numer § 13. 1. i brzmienie: Każde czasopismo naukowe ujęte w bazach, o których mowa w § 6. 2. otrzymuje 20 punktów.

Uzasadnienie: skoro bazy określone w § 6. 2. są bazami międzynarodowymi to nie jest jasne, według jakich dodatkowych kryteriów zespół miałby oceniać międzynarodową renomę czasopism.

c)

§ 14. 1. Zespół przesyła zestawienia czasopism naukowych do oceny w ramach drugiego etapu sporządzania wykazu czasopism.

Uzasadnienie: czasopisma, które są w bazach spełniają szereg wytycznych, zatem automatycznie powinny być zakwalifikowane i otrzymać punkty zgodnie z przyjętymi zasadami.

d)

Usunięcie § 14. 2. lub przeniesienie części „ma znaczenie dla realizacji celów polityki naukowej państwa i posiada ustaloną procedurę recenzji naukowej” do § 14. 3. i § 14. 4. jako dodanie w każdym ustępie 4), czyli uzupełnienie kryteriów podniesienia punktacji czasopisma.

Uzasadnienie: czasopisma naukowe indeksowane w tych bazach muszą przestrzegać zasad etyki publikacyjnej COPE, a wpływ na realizację polityki naukowej państwa powinien być brany pod uwagę przy zwiększaniu punktacji czasopism.

e)

§ 15. 1. Ust. 7) upowszechnianie polskiej kultury i techniki, za które przyznaje się 0–5 punktów;

Uzasadnienie: przy proponowanym przez ME zapisie te punkty mogą otrzymać jedynie czasopisma humanistyczne, przy dopisaniu słowa technika punkty mogą otrzymać czasopisma z dziedzin nauk inżynieryjno-technicznych, medycznych i o zdrowiu, rolniczych, ścisłych i przyrodniczych albo nauk weterynaryjnych.

f)

W § 17. dodać podpunkt 4. o treści: Uzasadnienie sporządzone przez KEN jest dostępne na żądanie zainteresowanych stron.

Uzasadnienie: transparentność podejmowanych decyzji jest ważnym elementem polityki i budowania zaufania do struktur państwa.

g)

W § 22. Należy dodać punkt dot. odwołania się redakcji czasopisma od wykazu i na podstawie merytorycznych uwag zgłoszonych przez wydawcę czasopismo zostanie ujęte w wykazie lub zmieniona zostanie jego punktacja.

Uzasadnienie: jeśli dojdzie do pomyłki lub błędu nie ma przewidzianej procedury odwołania i sprostowania.

h)

W § 24 powinien znaleźć się termin od kiedy wykaz będzie obowiązywał.

Uzasadnienie: Historycznie były już przypadki obowiązywania wykazów wstecz i było to z dużą szkodą dla środowiska naukowego i wiarygodności redakcji czasopism naukowych.